

afgjort paa en Maade, som maatte ikke har fuldkommen tilstrækkelig Hjemmel i selve Loven. Skjendt jeg iøvrigt ikke ønsker at røre ved denne Sag, saa maa jeg dog tillade mig at komme tilbage til en Bemærkning angaaende de Følger, som den omhandlede Skrivelse skulde have haft, idet det er bemærket af Statsraad Zuel i hans Skrivelse til Rigsdagen, at han først 5 Maaneder efter dens Modtagelse, nemlig først den 12te August, fik definitivt Dplysning om den Forandring, der var foregaaet i, hvad han troede at kunne uddrage af Indenrigsministerens Skrivelse. Dette er Sandhed, men med en saa betydelig Modifikation, at Modifikationen fordunkler Sandheden; thi vel er det saa, at der ikke har foreligget for de vedkommende Herrer nogen definitiv, det vil sige skriftlig, Tilkendegivelse af Garantispørgsmaalet før det Dieblif, da de fik Underretning om de foreløbige Betingelser for Meddelelse af Koncession, men, ligesaa vist som jeg ikke erkjendte at have givet dem noget Tilfagn om en Garanti for 350,000 Rd. pr. Mil for Banens hele Længde, ligesaa vist var der ikke nogen som helst Grund for mig til officielt at benegte, hvad jeg ikke erkjendte, og det er afgjort vist, at de Herrer længe før — jeg tør ikke sige hvor længe, men jeg er dog tilbøielig til at tro, at det var allerede i Juni Maaned — vare af mig mundtlig bleve satte i Kundskab om, at der ikke var Tale om, at Regjeringen vilde gaa videre end til en Garanti for 4,100,000 Rd. Da Alt dette er forhandlet mundtlig, kan jeg desværre ikke oplyse, paa hvilken Dag der har været Spørgsmaal derom, men vist er det, at naar de Herrer ville se hen til min Skrivelse af 17de Juni næstefter, saa ville De deri finde utvetydige Vidnesbyrd om, at de Vedkommende allerede dengang have været satte i Kundskab om det Fornødne; thi denne Skrivelse er affattet ikke blot med tilstrækkelig Tilkendegivelse af, at det var en Regjerings Sag, hvorom der var Tale, hvis man ellers skulde have glemt dette, men ogsaa med Henvisning til, at Loven gav en begrændset Garanti, og at man derfor ikke vilde stille sine Fordringer til dem for stærkt, hvad Banens Sværhed angik. Naar det ærede Udvalg endelig har ment, at Regje-

ringen ikke burde acceptere et saa stort Overslag som det, der gif ud paa 7,650,000 Rd., da skal jeg lade denne Bemærkning ligge og blot udtale, at dette har Regjeringen heller ikke gjort, og selvsølgelig var der heller ikke nogen som helst Grund, forekommer det mig, til at drage dette Punkt frem som en Slags Bebreidelse mod Regjeringen. Man vil jo værtimod have set, at Regjeringen har svaret de vedkommende Herrer, at det forekom den, at Overslaget kunde trænge til meget betydelige Redskættelser. Hvad nu endelig Spørgsmaalet om det sjællandske Jernbaneselskab angaar, da tilstaar jeg, at jeg her ikke kan lade være at tænke paa hin By, hvor man rettede Smed for Bager, thi jeg skjønner ikke rettere end, at jeg for mit Vedkommende har holdt mig fuldstændig indenfor Lovens Bemyndigelse, og jeg tror at have ledet denne Sag saaledes, at det maa forekomme mig, at der var al Anledning til snarere at votere mig en Takadresse, fordi jeg her bringer det ærede Thing, hvad det gennem lang Tid har ønsket, og bringer det, uden at der efter al Sandsynlighed vil paaføres Staten nogen som helst Udgift, end en Anklage. Det skal være for Meget, siger man, at der gives Garanti for 3,700,000 Rd., og navnlig at man paastaar, at jeg burde have tvunget det sjællandske Selskab til at udbyde Anlægget af Banen til Andre, forinden det indlod sig med de Herrer Rowan og Dietgen. Mine Herrer! Det ligger efter min Formening fuldstændig udenfor Indenrigsministerens Competence at paabyde det sjællandske Selskab, paa hvilken Maade det skal bygge sine Baner, om det skal bygge dem selv eller skal udbyde dem ved Licitation eller skal lade dem bygge af den og den Entrepreneur osv.; det er af de Ting, som det forekommer mig, at det vilde være usømmeligt for Indenrigsministeren at blande sig i. Og naar man nu har ment, at den vedtagne Pris staar i et urimeligt Forhold til de nyere Erfaringer i Henseende til Jernbaneanlæg og navnlig staar i et urimeligt Forhold til den foreløbige Calculé, som Selskabet under Forudsætning af, at det selv kom til at bygge Banen, havde gjort i 1868, saa kan jeg ikke erkjende Rigtigheden af denne Betragtning. Hvad de senere Erfaringer an-